

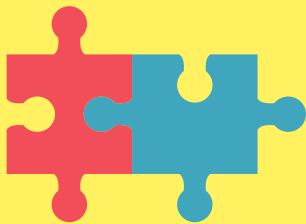

JAK WYBRAĆ ODPOWIEDNIE PYTANIE DO DEBATY?

W tej sekcji przedstawimy wskazówki, jak sformułować dobre pytanie do podjęcia w debacie. W klasycznym formacie debaty 2 na 2 wykorzystywany jest szczególny rodzaj pytań, z którym zapoznacie się w następnym rozdziale. Inne rodzaje debat mogą wykorzystywać również tezy, wnioski lub inne formy wyrażań.

Pomyśl o ważnym dla Ciebie temacie

Ludzie zazwyczaj debatują nad kwestiami, które mają szczególne znaczenie w ich społeczeństwie lub otoczeniu w danym czasie. Właśnie dlatego dobry temat debaty powinien być istotny dla grupy debatujących osób i odnosić się do bieżących spraw. Większość debat wynika z problemów społecznych, politycznych, moralnych lub gospodarczych w danym regionie.

Sformułuj odpowiedź pytanie

Jeśli znasz już problem, na temat którego chciałabyś przeprowadzić debatę, odpowiednie pytanie może nasunąć się w naturalny sposób. Podczas formułowania właściwego pytania istnieją jednak pewne wymagania, na które należy zwrócić uwagę.

Sformułowane pytanie powinno:

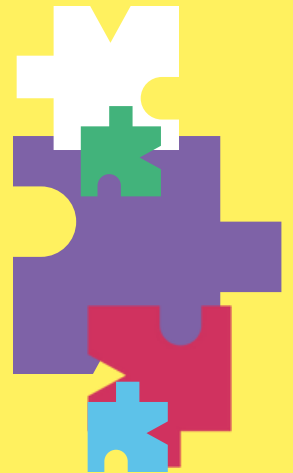
- **Zaczynać się od "czy"** - dobre pytanie powinno zawierać propozycję rozwiązania jakiegoś problemu.
- **Być rozstrzygające (tak/nie)** - na sformułowane pytanie powinno dać się odpowiedzieć "tak" lub "nie".
- **Być formalnie zdefiniowane** - najbardziej szczegółowo jak to możliwe.
- **Być praktyczne** - nie techniczne bądź teoretyczne.
- **Proponować konkretne rozwiązania lub regulacje** - np. legalizację małżeństw osób tej samej płci, wprowadzenie obowiązkowej służby wojskowej itd.
- **Być twierdzące (nie negujące)** - powinno się móc na nie odpowiedzieć w sposób twierdzący, nie powinno zawierać przeczenia.
- **Dotyczyć kwestii budzącej powszechne zainteresowanie**
- **Zawierać jasne sformułowania** - tak krótkie, jak to możliwe.
- **Umożliwiać argumentację zarówno "za", jak i "przeciw" proponowanemu rozwiązaniu** - obie strony (popierająca oraz opozycyjna) powinny mieć możliwość znalezienia argumentów na poparcie swoich stanowisk.

Przykłady dobrze skonstruowanych pytań

- Czy w Polsce powinno zostać zalegalizowane używanie marihuany w celach rekreacyjnych?
- Czy w Unii Europejskiej powinno się wprowadzić dochód gwarantowany?
- Czy w państwach Unii Europejskiej powinno się obniżyć próg dla czynnego prawa wyborczego do 16 roku życia?
- Czy w Polsce powinno się zalegalizować zawieranie małżeństw przez pary tej samej płci?

Przykłady źle skonstruowanych pytań

- **Czemu Unia Europejska powinna utworzyć własne obronne siły zbrojne?**
- Na to pytanie nie da się odpowiedź "tak" lub "nie", pytanie jest tendencyjne.
- **Czy edukacja dotycząca przemocy seksualnej powinna stać się obowiązkowym przedmiotem szkolnym?**
- Przy formułowaniu pytania dobrze jest pamiętać (gdy tylko jest to możliwe) by podać miejsce, którego dotyczy pytanie.
- **Czy NATO nie powinno angażować się w konflikt rosyjsko-ukraiński?**
- Pytanie zawiera w sobie przeczenie.
- **Czy wszyscy ludzie powinni zdobywać wykształcenie wyższe?**
- Pytanie jest zbyt teoretyczne, nie proponuje żadnych konkretnych rozwiązań.
- **Czy kobietom w Kanadzie powinno się odebrać prawo do głosowania?**
- Pytanie jest niemoralne

